Modalverben-I

Γενικά

Συνήθως η έννοια Modalverb (en) αποδίδεται στα ελληνικά ως τροπικό/ά ρήμα/τα. Τα Modalverben (καλό είναι να χρησιμοποιούμε τον γερμανικό όρο) είναι τα: können, dürfen möchten, müssen, sollen, wollen. [Το κόκκινο πλαίσιο σημαίνει ότι αυτά θα πρέπει να τα μάθετε πάρα πολύ καλά (κλίση, σύνταξη και σημασία). Αναφέρεται, πλην του möchten, στις σελ. 13 και 21 του σχολικού βιβλίου].

1. Κλίση των Modalverben

	können	dürfen	möchten	müssen	sollen	wollen
ich	kann	darf	möchte	muss	soll	will
du	kannst	darfst	möchtest	musst	sollst	willst
er,sie,es	kann	darf	möchte	muss	soll	will
wir	können	dürfen	möchten	müssen	sollen	wollen
ihr	könnt	dürft	möchtet	müsst	sollt	wollt
sie	können	dürfen	möchten	müssen	sollen	wollen
Sie	können	dürfen	möchten	müssen	sollen	wollen

2. Σύνταξη των Modalverben

Τα Modalverben συντάσσονται πάντα με απαρέμφατο, το οποίο τίθεται άκλιτο στο τέλος της πρότασης. Δηλαδή η πρόταση ολοκληρώνεται με το απαρέμφατο στο τέλος της.

2.1 Παρουσίαση-Σχήμα 1

Προκειμένου να δούμε τι συμβαίνει στα Γερμανικά, θα πάρουμε εδώ ένα σχήμα, μία πρόταση, που θα έχει βασικό της πυρήνα (2η θέση) ένα Modalverb (άλλωστε το ρήμα στα γερμανικά στην καταφατική κύρια πρόταση μπαίνει πάντα στη 2η θέση) και θα αρχίσουμε να την εμπλουτίζουμε κάθε φορά με πληροφορίες ολοκληρώνοντας με το απαρέμφατο (πράσινο χρώμα).

Ich möchte reisen.

Ich möchte nach Deutschland reisen.

Ich möchte zu Weihnachten nach Deutschland reisen.

Ich möchte zu Weihnachten mit meinen Eltern nach Deutschland reisen.

Δηλαδή ανάμεσα στο Modalverb (που κλίνεται κανονικά) και στο απαρέμφατο, δημιουργείται μια «παρένθεση», η οποία αυξομειώνεται ανάλογα με τις πληροφορίες που θέλω να πω/βάλω μέσα σε αυτήν, και το νόημα της πρότασης θα ολοκληρωθεί με το απαρέμφατο (άκλιτο). Εδώ μιλάμε πάντα για την περίπτωση της ταυτοπροσωπίας (Modalverb και απαρέμφατο έχουν το ίδιο υποκείμενο).

© ΑΠ. ΓΑΤΗΣ – ΠΕ07 MEd
Με την επιφύλαξη παντός δικαιώματος – Alle Rechte vorbehalten

2.2 Παρουσίαση-Σχήμα 2

GRUNDSTELLUNG[1]

Να σημειώσουμε εδώ ότι το απαρέμφατο αντιστοιχεί/ισοδυναμεί στα ελληνικά με την ελληνική υποτακτική (να+ρήμα), με τη διαφορά πως στα ελληνικά κλίνεται και το βασικό ρήμα και το «να+ρήμα» (υποτακτική) μαζί, δίπλα δίπλα στην πρόταση.

ΕΛΛΗΝΙΚΑ

ΥΠΟΚ. εννοείται	Κλίνεται	Κλίνεται	
(Εγώ)	θέλω	να μάθω	Γερμανικά.
(Εσύ)	θέλεις	να μάθεις	Γερμανικά.
(Αυτός, ή…)	θέλει	να μάθει	Γερμανικά.
(Εμείς)	θέλουμε	να μάθουμε	Γερμανικά.
(Εσείς)	θέλετε	να μάθετε	Γερμανικά.
(Αυτοί, ές…)	θέλουν	να μάθουν	Γερμανικά.

ΓΕΡΜΑΝΙΚΑ

ΥΠΟΚ. αναφέρεται	Κλίνεται		Άκλιτο!
Ich	will	Deutsch	lernen.
Du	willst	Deutsch	lernen.
Er, Sie, Es	will	Deutsch	lernen.
Wir	wollen	Deutsch	lernen.
Ihr	wollt	Deutsch	lernen.
Sie	wollen	Deutsch	lernen.

Για πρακτικούς λόγους, μακριά από γραμματικά δεσμά και ορολογία, μπορούμε να πούμε ότι στα Γερμανικά δύο ρήματα μαζί δεν μπορούν να συνυπάρξουν μέσα στην πρόταση, για τον λόγο ότι υπάρχουν «δυνατά» και «αδύναμα ρήματα». Τέτοια «δυνατά ρήματα» είναι τα Modalverben και τα αδύναμα, ενώ στα ελληνικά είναι ισοδύναμα και πάνε δίπλα τους και κλίνονται, στα γερμανικά τα «δυνατά» δεν τα επιθυμούν δίπλα τους και τίθενται στο τέλος της πρότασης άκλιτα ως απαρέμφατα.

3. Σημασία των Modalverben

Σε αυτό το σημείο δεν θα υπεισέλθουμε σε λεπτομέρειες (αυτό θα γίνει σε επόμενο κεφάλαιο) και θα δώσουμε μόνο τις βασικές ερμηνείες των Modalverben.

[1] Είναι η περίπτωση κατά την οποία η βασική σειρά είναι ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟ-ΡΗΜΑ-ΥΠΟΛΟΙΠΑ, δηλ. όταν η κύρια καταφατική πρόταση ξεκινά με το υποκείμενο. Εννοείται πως στην ευθεία ερώτηση έχουμε αντιστροφή ρήματος υποκειμένου.

© ΑΠ. ΓΑΤΗΣ – ΠΕ07 MEd
Με την επιφύλαξη παντός δικαιώματος – Alle Rechte vorbehalten

3.1 können

Σημαίνει «μπορώ» (ικανότητα, δυνατότητα, άδεια)

- Meine Schwester kann sehr gut Gitarre spielen.
- Ich habe morgen frei. Wir können eine kleine Exkursion machen.
- Kann ich früher kommen?

3.2 dürfen

Σημαίνει «επιτρέπεται» (άδεια ή απαγόρευση) και αντιστοιχεί στην ελληνική έκφραση «κάνει να» - «δεν κάνει να».

- Herr Mayer, Sie dürfen keinen Alkohol trinken.
- Darf ich bei Maria übernachten?
- Angela, du darfst keine Angst haben.

3.3 möchten

Δηλώνει την επιθυμία μας για κάτι, δηλαδή με το συγκεκριμένο ρήμα εκφράζουμε δεν εκφράζουμε τη βούλησή μας (θέλω και θα το κάνω, γιατί είτε το έχω βάλει στόχο/σκοπό είτε γιατί το έχω σχεδιάσει και θα το κάνω).

- Ich möchte nach Schottland reisen.
- Möchten Sie Kaffee oder Tee?
- Maria möchte Ärztin werden.

3.4 müssen

Σημαίνει «πρέπει» (οπωσδήποτε, δεν έχω άλλη επιλογή, υποχρεούμαι να το κάνω). Πολλές φορές για να δοθεί έμφαση χρησιμοποιείται και το επίρρημα unbedingt (οπωσδήποτε).

- Ich muss heute länger arbeiten.
- Mein Auto ist kaput; deshalb muss ich mit dem Bus fahren.
- Maria schreibt morgen einen Test und muss viel lernen.
- Du hast hohes Fieber. Du musst unbedingt zum Arzt gehen.

3.5 sollen

Αν και αυτό σημαίνει «πρέπει», «οφείλω να» δεν πρέπει να το συγχέουμε με το müssen. Το sollen ουσιαστικά εκφράζει μια προτροπή ή τη μεταφορά επιθυμίας ή προσταγής ενός τρίτου προσώπου.

- Maria du sollst jetzt zum Direktor gehen.
- Peter soll weniger rauchen.
- Man soll alten Leuten helfen.

3.6 wollen

Εκφράζει τη σταθερή βούληση, τον στόχο, τον σκοπό, ότι κάτι το έχουμε προγραμματίσει και θα το κάνουμε. Maria will ein Haus auf der Insel Meganisi kaufen.

- Wir wollen heute Abend ins Theater gehen.

© ΑΠ. ΓΑΤΗΣ – ΠΕ07 MEd
Με την επιφύλαξη παντός δικαιώματος – Alle Rechte vorbehalten